

LAS valdybos projektas

2013-11-30

Italija

Lietuvos agronomai Italijoje pasėjo bendradarbiavimo grūdą

Lietuvos agronomų sąjunga gyvuoja jau daugiau nei 90 metų. Į ją susibūrę aktyviausi šalies agronomai ir šiandien toliau rašo sąjungos istoriją – aptaria aktualiausius žemės ūkio, dirvožemio išsaugojimo klausimus, rūpinasi agronomų profesijos prestižu, sąžiningai atlieka savo darbą ir garsina Lietuvą už jos ribų.

Susitikimą Perudžijos universitete iškilmingai pradėjo Lietuvos agronomų sąjungos pirmininkė Giedrė Butkienė ir universiteto profesorius Adriano Ciani

Grupė Lietuvos agronomų sąjungos narių žinią apie savo veiklą ir norą bendradarbiauti paskleidė Italijos žemėje. 2013 m. lapkričio mėn. jie susipažino su Italijos agronomų asociacijos (SIA) veikla, agronomijos studijų organizavimu, aptarė bendradarbiavimo galimybes. Be to, diskutuota integruotos kenksmingų organizmų kontrolės klausimais, lankytasi ūkiuose.

Galimybė susipažinti su agronomų veikla Italijoje atsirado Lietuvos agronomų sąjungai parengus projektą ir gavus paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Techninė pagalba“ veiklos sritį „Nacionalinis kaimo tinklas“.

Perudžijos universitetas – istorija ir nūdienu

Perudžijos universitetas įsikūręs Benediktinų vienuolyne, pastatytame dar XI amžiuje. Jau tada vienuoliai turėjo 20000 ha žemės ir mokė žemdirbystės subtilybių. Nacionalizavus žemes, 1896 m. vienuolyne įkurtas universitetas. Nuo pat įsikūrimo jame veikė Agronomijos fakultetas. Taigi ir šiandien būsimeji agronomai mokosi autentiškoje aplinkoje.

Lietuvos agronomai po Perudžijos universiteto skliautais.

Šiuo metu Agronomijos fakultetas pavadintas departamentu. Jame veikia Agronomijos, maisto ir aplinkos mokslo katedra. Joje darbuojasi apie 80 profesorių ir mokslininkų, per 100 aptarnaujančio personalo.

ASU Agronomijos fakulteto dekanas Viktoras Pranckietis bendrauja su būsimoju studentu, atvyksiančiu į Lietuvą pagal mainų programą.

Mokslinių tyrimų kryptys labai plačios – apima visas mokslo sritis. Per paskutinius 20 m. pradėta specializuotis. Svarbiausios sritys yra žemės ūkis, maistas ir aplinka. Universitete daug laboratorijų. Viena svarbiausių – biotechnologijų laboratorija.

Agronomijos departamente šiuo metu mokosi 200 studentų. Pirmuosius 2 metus jie turi įsisavinti bendrųjų dalykų žinias. Bakalauro studijos trunka 2 metus. Universitetas yra valstybinis, studentai už mokslą per metus turi mokėti 2000 eurų. Nemokamų vietų nėra. Mažiau moka tik socialiai remtini studentai (našlaičiai, iš mažai pajamų gaunančių šeimų).

Buvo naudinga palyginti agronomijos studijų programos ir mokslinių tyrimų kryptis. Aleksandro

Stulginskio universiteto Agronomijos fakulteto dekanui Viktorui Pranskiečiui, Studijų skyriaus vedėjui Steponui Raudoniui teko pabendrauti su Perudžijos universiteto studentu, kuris nuo vasario mėnesio pagal mainų programą atvyks studijuoti į Lietuvą. Į ASU vyksiančią konferenciją žada atvykti maloniai Lietuvos agronomus priėmęs ir nuoširdžiai bendravęs profesorius Adriano Ciani.

LŽŪKT Augalininkystės skyriaus vadovė Dijana Ruzgienė (kairėje) diskutuoja integruotos augalų apsaugos klausimais.

Apie agronomų profesinės veiklos struktūrą

Italijoje agronomus vienija nacionalinio ir regioninio lygio organizacijos. Nacionalinė organizacija veikia Romoje ir buria 22000 narių – profesionalių specialistų. Tai ne tik agronomai, bet teisininkai, inžinieriai ir kitų sričių specialistai. Jie pataria priimant įvairius sprendimus Žemės ūkio ministerijoje, padeda tvarkyti teisinius dokumentus.

Labai didelis dėmesys skiriamas narių registrui. Į jį gali patekti tik profesionalumą patvirtinančius egzaminus išlaikę agronomai ar kitų žemės ūkio sričių specialistai. Egzaminai yra dvejopi. Vieni – valstybiniai, o kitus organizuoja Agronomų asociacija ir universitetas.

Regionuose veikiančios organizacijos vienija magistro studijas baigusius ir minėtus egzaminus išlaikiusius agronomus. Jei universitetą baigęs studentas tų egzaminų neišlaiko, negali dirbti agronomu.

Dr. Marijos Grazijos Tommasini ir profesorius Zenono Dabkevičiaus diskusija.

Taigi italai labai didelį dėmesį skiria profesionalumui. Lietuvos agronomai diskutavo apie tai, kad tas egzaminas panašus į Lietuvoje laikomą specialistų akreditavimo egzaminą. Tik jo nereikia laikyti visiems, norintiems dirbti agronomais.

Mokslinių tyrimų centre

Ceseno mokslinių tyrimų centre Lietuvos agronomus pasitikusi dr. Maria Gracija Tommasini sakė,

kad šis centras – tarpininkas tarp žemės ūkio produkcijos gamintojų ir mokslininkų. Tyrimai čia atliekami atsižvelgiant į poreikius, o mokslo žinios perduodamos gamintojams. Centras įgyvendina 4 programas, susietas su vaisių, daržovių, grūdinių žemės ūkio augalų auginimu ir vyno gamyba. Daug dėmesio skiriama genetinės medžiagos gerinimui, augalų apsaugai, aplinką tausojančių technologijų diegimui, ekologiškai žemdirbystei, bioenergetikai ir kt. M. G. Tommasini akcentavo, kad centro specialistai bendradarbiauja su universitetais, ūkiais ir veikia pagal Europos Sąjungos teisės aktus.

Šalia Ceseno mokslinių tyrimų centro – 20 ha eksperimentinis ūkis. Jame atliekami įvairūs bandymai, iš jų daugiausia vaismedžių (abrikosų, kriaušių, persikų) ir daržovių (kalafiorų, prancūziškų pupelių, salotų) veislių palyginimo bandymų. Ištirti veisles užsako privačios kompanijos. Atlikus bandymus, teikiamos rekomendacijos regiono ūkininkams.

Įdomu tai, kad eksperimentiniame ūkyje (tai pastebėta ir važiuojant per Romanijos regioną) lietaus vanduo surenkamas į griovius. Drenažas čia nėra populiarus todėl, kad sunkus dirvožemis nepraleidžia vandens.

Išsamiau apie integruotą augalų apsaugą

Italijos žemė yra suskirstyta į regionus, o jie – į provincijas. Romanijos regione, kuriame įsikūręs Ceseno mokslinių tyrimų centras, yra 9 provincijos. Kiekviena turi savo valdymo sistemą. Centro specialistai bendradarbiauja ir su kitų regionų bei provincijų organizacijomis. Per metus organizuojama apie 30 susitikimų, kurių metu aptariamos aktualiausios problemos ir ieškoma būdų, kaip jas spręsti. Provincijose organizuojuose susitikimuose ūkininkai informuoja, su kokiomis problemomis susiduria, o regiono koordinatoriai pasako, ką reikėtų daryti, kad jos būtų išspręstos.

Italų patirtis sukėlė minčių UAB Modus energija vadovei Giedrei Stankutei ir Radviliškio r. savivaldybės Žemės ūkio skyriaus vedėjui Alfredui Juozapavičiui.

Integruota augalų apsauga taikoma 150000 ha, t. y. 70–75 proc. visos regiono žemės, 44 proc. sodininkystės ir 47 proc. daržininkystės ūkių. Ceseno mokslinių tyrimų centro specialistai yra parengę regionui pritaikytą integruotos augalų apsaugos taikymo metodiką. Ji kasmet atnaujinama. Pasak M. G. Tommasini, metodikoje taikomi reikalavimai yra daug griežtesni nei Europos Sąjungos.

Metodikoje augalų apsaugos priemonės suskirstytos pagal veikliąsias medžiagas. Be to, atsižvelgta į toksiškumą (labai toksiški pesticidai į sąrašą nepatenka), selektyvumą, poveikį žmonėms ir aplinkai. Dar vienas svarbus dalykas yra pesticido efektyvumas. Mokslininkai nepasitiki gamintojų rekomendacijomis, todėl patys patikrina, ar yra taip, kaip nurodyta. M. G. Tommasini akcentavo, kad taikantys šią metodiką ūkininkai gali gauti finansinę paramą pagal Kaimo plėtros plano priemones.

Kiekvienoje regiono provincijoje esančiuose kontroliniuose ūkiuose (2012 m. stebėti 83 laukai) nuolat stebimi agrocheminės dirvožemio sudėties pokyčiai, ligų ir kenkėjų plitimas, paviršiniai ir požeminiai vandenys. Visų provincijų žemdirbiai kas savaitę gali susipažinti su šiais duomenimis –

rengiami informaciniai lapeliai, informuojama internete. Informaciniuose lapeliuose pateikiama informacija ne tik tradiciniams, bet ir ekologiniams ūkiams.

Taip sodas apsaugomas nuo krušos.

Taigi, mokslinių tyrimų centro darbuotojų manymu, integruotos augalų apsaugos taisyklių taikymas, bendravimas su žemės ūkio produkcijos gamintojais ir perdirbėjais, bendradarbiavimas su mokslininkais, bandymai, orų prognozės, pesticidų naudojimo kontrolė, techninė pagalba ūkininkams, pastangos, kad visa tai būtų glaudžiai susiję – ir yra Romanijos regiono žemės ūkio intensyvios plėtros garantas.

Romanijos regione gyvena apie 4 milijonai žmonių, jis užima 22000 kv. kilometrų. Šiame intensyvaus žemės ūkio regione parduodama net apie 25 proc. visos šalies pesticidų. Žemės ūkio paskirties žemės – 1 mln. 100 000 ha, užauginama 4 milijardai tonų produkcijos. Žemės ūkio sektoriuje dirba net 95000 žmonių. Vidutinis ūkis – 13 ha (daug nedidelių sodininkystės ūkių).

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos (LŽŪKT) Augalininkystės skyriaus vadovė Dijana Ruzgienė sakė, kad integruotai augalų apsaugai vis didesnę dėmesį skiria LŽŪKT rajonų biurų augalininkystės konsultantai – atliekami pasėlių stebėjimai, operatyvi informacija apie ligų ir kenkėjų plitimą skelbiama interneto portale www.agroakademija.lt. Be to, LŽŪKT įsigijo ir skirtinguose rajonuose pastatys 20 internetinių agrometeorologinių stotelių. Taigi Italijos agronomų patirtis naudinga toliau plėtojant tos srities darbus.

Viename iš seniausių sodų

Agronomė, LŽŪKT Šakių r. biuro augalininkystės konsultantė Modesta Kirvaitienė kivių sode.

Ūkyje, užimančiame 8 ha, sodas auga jau 15 metų. Auginamos obelys ir aktinidijos (kiviai). Šiuo metu sode – obuolių skynimo metas. Jų priskinama 70–80 t iš hektaro. Pagrindinės problemos, pasak ūkio šeimininko, – ligos ir amarai. Sodas pesticidais purškiamas 25–30 kartų. Auginamos M9 poskiepio vadinamos klubinės obelų veislės. Obuoliai parduodami į visas Pasaulio šalis.

Įdomu buvo apžiūrėti kivių vaismedžius. Šiuo metu vaisiai dar labai kieti (sunoksta parduotuvėse). Kivių per sezoną priskinama 35 t iš hektaro. Italija yra antra šalis pagal auginamų kivių plotą pasaulyje (po Zelandijos). Anksčiau Italijos sodininkai kivių visiškai nepurkšdavo. Dabar juos pažeidžia bakterinis vėžys, todėl tenka 6–7 kartus per sezoną purkšti vario tirpalu.

Kelionės metu daug pamatyta, išgirsta, sužinota. Svarbiausia, kad Italijoje pagarsintas Lietuvos agronomų sąjungos vardas, rasta bendraminčių, su kuriais bus toliau bendradarbiaujama rengiant mokslo, mokymo, inovacijų diegimo ir kitokius projektus.

LŽŪKT redaktorė Jolanta Dalia Abarienė

